

نسخه سی هبروده ۱۰ غرومدر .
سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار) .

ابونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک هرچی آنقره مرکزیدر .

حیات

هیانه دأما هیانه... دنیایه دأها جوق حیات قاتالم!...
- نیجه -

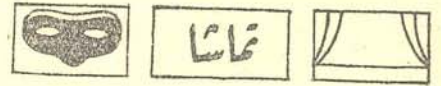
اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بو روسی :
استانبول ده ، باب عالی جاده سنده وسیلی پرشینه
اداره خانقاهی داخنده کی دائره
تلفون : ۳۶۰۷

۱ نیجی جلد

آنقره ، ۲۷ کانون ثانی ، ۱۹۲۷

صافی : ۹

صنعت تماشاده محرر و ممثل

تماشا صنعتی محرر و ممثله آیری آیری وظیفه لر تحصیل ایتکده در . محررک وظیفه سی هر هانکی بر موضوعی آلوب ، اونک اطرافنده بر طاقم وقایع وحادثه لر چیتارمقدن عبارت دکدر . محرر ، اثری یازمادن اول بر تهز دوشونور و بوتک ده قوتی برلسانه آکلاتیله بیلمه سنی تأمین ایدن وقایع احداث ایدر .

فرانسز منقدرلندن بری تماشا محررلری حقنده شو مطالعه بی یوروتکده در : « تماشا محررلری ، خلقک روحی دائماً تدقیق ایتک مجبورینده بولونان برصنقدر . رومان محررلری یالکز کندی دوشونجه لرینک ، کندی نقطه نظرلرینک تثبیتنه چالیشیرلر . . رومانه کی اوقایع ، محررک نقطه نظرینی مدافعه ایتیه مجبوردر . . اوراده کی اشخاص ، محررک فکرینک تعیننه چالیشیرلر . . حال بوک تماشا ، بوسوتون آیری بر وادیده یورومه مجبوردر . رومان قارقی محررندن بر جوق شیر ایستهر . قاره کولک ، آغلامق ، تسلی بولق ، دوشونمک وسیله لرینی محرردن بکلدر . حال بوک تماشا کر ، محرردن کندیسی تام بروضو حله یاشاماسنی ایستهر . . بونک ایچوندرکه تماشا محرری ، دائماً خلقک دوشونجه لرینی نظر دقته آلب ، و اونک خطا لرینی ، دوغرو قسملرینی تشریحه چالیشیر . . »

خلقک آرزوسی مختلف شکله تفسیر ایدیلور . صرف تماشا صنعتنده دکل ، ادبیات و نشریات قسمنده ده بو یاکلیش آکلاشلما ناک آجی نتیجه لرینه شاهد اولیورز . خلقک مهم بر قسمی هنوز تیاتروی لایقیله آکلاماشدر . او ، سنه لرجه مناقیانک ملودراملرینک ، طلوعات صحنه لرینک معناسز تمثیلرینک تأثیرلری آکنده قالشدر . او ، بر جوق سنه لر اول تیاترو دهنیکجه بر صنعتدن زیاده ، منطق و معنادن اوزاق بر قهقهه کوشه سی ظن ایدهردی . بو قادر یاکلیش بردوشونجه بسله ن خلقه ، تیاترونک حقیقی برصنعت ، یوکسک بر ادبیات شعبه سی اولدینی اثباته ، تماشا محررلری مجبوردر .

اجتماعیاده ، آرزو ایدیلن حره تک آنجیق کندی اثرلریمزدن دوغه جفنی بیلورز . تیاترو محررلری ده ، بو شعبه ناک خلق طرفندن حرمت کوره بیلمه سی ایچون ، اویوکسک موقعه قونوله بیله جک اثرلر وجوده کتیرمه لیدر . فرانسز منقدرلندن قلود برتون ، تماشا محررینی کوزهل بر قاچ جمله ایله آکلامشدر :

« تماشا محرری ، خلقک دوشونجه سنی یاشاتیر . یالکز او ، خلقک مخیله سنده نوه حالنده بولونان

فکرلری بسلهر ، بوپوتور . اونلرک ائی وفنا اولدینی تجربه ایدر . تماشا محرری بر ملنک حسیاتی ، نقطه نظرینی ، غایه واملرینی تشریح ایدر . اونک کوزلرندن اک کوچوک بر وقعه بیله قاجاز . . . اجتماعیانک ، فلسفه ناک مللرینی ، تماشا محررلری آتار . . »

اجتماعیانک دوغرو بر بول تعقیب ایتمه سنه ، تیاترو قادر یاردم ایتش بر صنعت شعبه سی یوقدر .

صحنه ؛ اوزرنده تاریخک اک مهم وقایعی ، حیاتک اک آجی فلسفه لرینی ، عالمه بوواسنک اک کو مسئله لرینی بونون قوت و قدرتیله یاشانان برکوشه در . محرر ، بوکوشه بی دائماً یکی رنگلره سوسله ن برسامدر . اونک فیرچاسندن چقان هرچیزکی ، حقیقی حیاتک بریولیدر . مملکت مزده کی تماشا محررلری ده ، بویوک فکرلری تیاترو لساننه و طرزینه اویغون بر شکله تشریح ایتیه چالیشمالیدر . تماشا کر ، تورک صحنه سنده ، عالمه حیاتک یوکسکلکی ، وظیفه قارشی حرمتی ، مملکت بسله ن دوغورلرک هر دلو احتراصدن اوزاق اولماسنی ، جمعیت حیاتک فایدلرینی کورمه لی واستفاده ایته لیدر . تیاترونک مللری آتیلیرکن ، تهز سز اثرلر بو شعبه بی اولدور و یاشاماز . محررلرک آتیه جقلمی ایلک آدم ، بوغایه اطرافنده وجوده کتیریه جک اثرلره اولمالیدر .

تماشاده ممثلک ، محرر قادر یوکسک بر موقعی واردر ؛ حتی بویوک فرانسز آقتوری گیتری Quinry برارنده : « اگر ممثل محرردن دون بر سوبده ایسه ، اثر دائماً قیمتی قایب ایدر . اثرک یوکسکله سی ایچون ممثلک محررک فوقنده اولسی لازمدر » دیبور . برمثل ، حقیقه محرردن یوکسکدر . محرر ، کونلرجه اوغراشدقدن صوکر ، برارمیدانه کتیریر . اونک وظیفه سی مختلف طبیعتده کی انسانلری قونوشدیرمق ، بولوشدیرمق وقعه دن درجه سنه کوره حصه ویرمکدر . ممثل ، محررک دوشونجه سنی حس ایده جک و ارزو اولونان شکله یاشانه جقدر . باشقه بر فکر وارزویی تام معناسیله یاشانی ، بویوک بر قدرت ، یوکسک بروحه دلالت ایدر . ماق نور Mac Nord ممثلدن بحث ایدرکن :

« یوکسک ممثل بر جوجو غک و بروحینک احوال روحیه سنی کندنه یاشاتیه موقف اولاندرد » دیبور . فقط ممثللرک درجه لرینک اولچوله بیلمه سی ، آنجیق یوکسک اثرلر سایه سنده در .

تیاترو ، محررک قلمندن بر خیال کی آقار ؛ ممثلک لسانده حقیقه انقلاب ایدر . محررک مخیله سنده ، یاشاتامادینی انجه نقطه لری ، آنجیق ممثل تحصیل ایدیه بیلیر چونکه فکرلر قطعی و محدوددر ؛ حال بوک حسیات کله لرله تحدید ایدیه بیله جک قادر واسع و متحولدر . ایسته تماشا صنعتنده فکرلر محررلرک ، حسیاتده ممثللرکدر . محرر ، فکرلری وضع ایدر . ممثل ، بوفکرلری حس ایتیره جک شکله افاده ایتیه مجبوردر . .

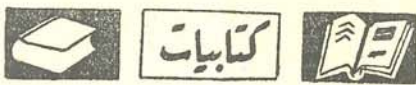
مثل صحنه ده بولوندینی مدت طرفنده ، بسلکندن

تجرد ایدوب ، محررک مخیله سنده کی شخصک دوشو . نجه لرینه ، اطوارینه ، حرکاته ، املرینه خدمت ایدر . او ، درعه ده ایتدیکی رولک چیزلن حدودی ایچیریسنده ، آغلار ، کولر ، حدت کوستریر ، الغات ایدر . . .

بوحرکاتک کندی روحیه بر علاقه سی یوقدر . بونلر آنجیق دوداقلرندن دوکولن کله لرک حالیدر . بر مثل ، اکثراً کندی روحندن ، کندی دوشونجه سندن اوزاق بر تیپ یاشاتیر . بو تیپک یاشاتیلما سی بزم ظن ایتدیکنز قادر فولای واهییتسز بر مسئله دکدر . ذاتاً ممثلک محرردن یوکسک کوروله سنه سببده بو نقطه در . ممثل ، محررک کندیسه ویردیکی اثری تصحیح ایدیه بیله جک بر موقعه اولورسه ، محررک یازمش اولدینی جمله لره ارزو ایدیلن معنایده ویره مز . . . روبر دوفلر Robret de Flers محرر و ممثلدن بحث ایدرکن : « محرر یالکز دوشونور . . دوشونجه لر جوق زمان خطادن سالم دکدر . بونلرک خطاسنی تفریق و حقیقی حیاته اویغون بر طرزده تصحیح ایدن ممثلدر . بن اثرلرک بر جوجو غک قیمتی یازارکن دکل ، صحنه ده تمثیل ایدیلیرکن حس ایتدم . » دیبور .

بوقادر مهم اولان صنعت تماشا ، بزده هنوز وجود بولماش بر شعبه در . هر هانکی بر تنقید قارشیسنده ، قازانچی مهم بر معذرت اوله رق سرد ایدنلرک صنعتله علاقه سی اولاماز . محررلرک بو احوالی ممثللرک بو یاکلیش فکرلری باقی قالدیقه ، تورکیده تماشا آکلاشلیمان ، تقدیر کورمه ن صنعتک زوالی بر شعبه سی اوله رق قاله جقدر . بوقباحی خلقه دکل ، تماشا محررلرینه و ممثللرینه عطف ایته لیدر ؛ چونکه خلقی ، اونلرک ویره جکی صنعتله علاقه دار تمثیللر جذب ایدیه بیله جکدر . یوقسه قازانچ ایچون قهقهه لر اویاندیراجق وودوبلر ، بوشعبه بی دیریه مک شرطیه اولدوره جک ، خلقی اوزاقلاشدیراجقدر .

حکمت شرقی

قونیه ولایتی خلقیات و حرئیاتی - مؤلفه ری : سعدالدین نزمه ، محمد فرید - قونیه ولایت مطبعه سی - ۱۹۲۶ - ص : ۳۴۷

خلق ادبیاته عابد بر اثر

اون طقوزنجی عصره بوتون مؤلفلر تاریخ عصری دیورلر . فی الواقع بو عصرده تاریخی شعور اویامش ، بشری کتله لر بسلکنی یوقلایان بر فرد کی ماضیسنه دوتک واونی آکلاوب ایلرله مک ایسته مشدر . ایسته (خلقیات : فولکلور - folk-lore) دینن تدقیقلر بو الهامک اثرلریدر .

غریبه اون طقوزنجی عصرک بدایتندن اعتباراً بو نوع تبعاته حرارتی بر صورتده باشلانمشدر . « حرث » دین معنوی وارلق اصل لب واساسنی ، حقیقی خلق کتله سنک سینه سنده صاقلایور . ملی شعرلر

بواساسك باشلیجه عصاره لیدر. بالخاصه دهموقراسی جریانلریله رابطه دار اولان بو نوع ادبیات تدقیقاری جریانی، بزده یکرمنجی عصرک ایلك سنه لرنده او یانیدی. بو او یانیشك اثرلرینه وقت وقت شاهد اولدوق واولقده بز. ایشته قونیه ده ایکی معلمك بر قاق آ آی اول نشر ایتدكلی (قونیه خلییات وحرثیاتی) آدی اثر بو اثرلر كك چوق دفته شایان اولانلرندن بریدر.

اثر ، خلییاتجیلغك نشأتی ایضاح ایدن بر باشلانغیج ایله باشلا یور واوندن صورکرا فصللر تاقب ایدور. ایلك فصل شاعرلره عائددر. حقای بر سلسله یه تبعاً قونیه و ملحقانه منسوب شاعرلر ك ولادت، ارتحال تاریخلریله، خصوصی حیاتلرینه عائد بعضی سطرلر کورلکده در. بو شاعرلر آراستنده بعضی قلاسیك شاعرلره ده تصادف ایدیلور: مولانا، صدرالدین قنوی، ثانی... کی. اساساً مؤلفلر، اثری یالکن ساز - خلق شاعرلرینه دکل، قلم-سرای شاعرلرینه ده انحصار ایتدیرمشلردر. شوبله بوبله سکیان قاندار شاعرک ترجه حاللرینه عائد پورتره لر، و اثرلرندن نمونه لر، اثرک هان هان نصفی احتوا ایدیور.

ایکنجی فصل قونیه وجوارنده طوپلانان ملی نظم شکلرندن بری اولان (مانی) لردن عبارتدر. مانیلر ك احتوا ایتدیکی حسلر ك (لیرزم) نوع آد پیسنه منسوب اولدی ایلری سورولر ك بو نوع حقنده حقنده آنسیقاوله دیک معلومات ویرلش، خلق آراستنده مانیلر ك ترنم و تبلیغ طرز لرندن بحث ایدلشدرد. خلق ادبیاتی ایله بر بارجه مشغول اولانلر، بومانیلر ك نه بویوك زحمت ایله طوپلانندیغی ادراك ایدرلر. متعاقب فصللر چوق قبصه در. نیننی، تورکو، آغیت، بیلمجه، ضرب مثالر، کنایه لر، دیلهك وایله نجلر، آدلر... متباق سکر فصلك موضوعلری کوستریور. مؤلفلر بو سرلوحه لر آلتنده طوپلامش اولدقلری مالزمه نی ساده جه قید و تثبیت ایتلر، وهر نوع حقنده قبصه معلومات ویرمشلردر. کتابك خاتمه سنده، اثرک ترینیدن صورکرا، آله ایدلش بعضی معلومات کورولمکده بونی ده کوچوک برلغتیجه تعقیب ایتکده در.

تاریخی اثرلره ایکی طرز کورونور. یا عناصره و مالزمه یه اهمیت ویریلر. اوزمان مؤلف ساده جه طوپلا یئیدر. تدقیق ساحه سی نه ایسه اوساحه یه عائد بیلکلیری صداقتی بر صورتده جمع ایتلشدرد. ویاخود عناصره اهمیت ویرمکله برابر فضله اوله رق تحلیل و ترکیب نظر اعتباره آلینر. تاریخی مالزمه اوزرنده اولان شائی تدقیق لردن ملهم علمی ایضاحلر، صورکرا فلسفی فکرلر یوروتیلور. بونلردن اولکی نوعه (école narrante - حکایه وی مکتب)، ایکنجی نوعه (analyse et synthèse historique - تاریخی تحلیل و ترکیب) دییه بیلیرز. قونیه خلیاتی، برنجی نوع اثرلردندر. مؤلفلر؛

بوتون غیرتلیخی عناصره ویرمشلر، ممکن اولدی قاندار فضله آدی مالزمه تدارکنی دوشونمشلردر. بوسائق ایله درکه ساز و قلم شاعرلری قاریشدیرلش، مثلاً :

کوله دم دنیا به کلدیم کله ی
نه قاره یازیلی غریب باشم وار
بن کندیمی بیلوب عقم ایره ی
آقار کوزلرمدن قانی یاشم وار!

بارجه سنك قائل خلق شاعری قفانی ایله ، بالفرض مولانا صدرالدین قنوی ، ثانی ... کی قلاسیکار بر آرا ده کوسترلش ، رشدی افندی ونامدار رحی ایله ناجی فکرت ... بکلر کی هنوز یازیلی و شخصیتلری آدی تاریخه مال اوله مش معاصرله عائد پارچه لر اثره علاوه ایدلشدرد .

تاریخی اصول باقیی ایله تألیفی بر آرز کوج اولان بو نقطه لر ، کنج مؤلفلر ك حرث خدمته عائد صمیمی آرزو وامللری یاننده هیچ شبهه سز اهمیتله دوشو. نوله من. (قونیه خلییات وحرثیاتی) كك بوجه تندن مطالعه سی ، مضاعف بر قیمت اکتساب ایتکده در. آوروپانك اون طوقوزنجی عصرک مبدشدن اعتباراً آدی تاریخ ساحه سنده تعقیب ایتدیکی بده موقر اتیک جریانك ، بزده ایلك فعلی اثری تشکیل ایتسی ، اوکا ویرله جك قیمت ایچون کافی بر معیاردر. دیگر طرفدن بکلدی کمز ادبیات مورخی، آنادولو جعیتنك خلقی ادبیاتی تدقیق ایتدیکی زمان ، آنادولونك قدیم و تاریخی مرکزیه عائد قیمتی بر وثیقه اوله رق (قونیه خلیاتی) نی کوره جکدر. بواستار ایله اثرک منبع اولق نقطه نظر نرن آیری بر قیمتی ییلمش اولویور .

آنادولونك خلقی ادبیاته قارش ی ایلك تمایلی بر مستشرقده کورممش ایدک. بو ، بزم ایچون نه قاندار حجابی بر حادثه ایدی ! برکت ویرسون ، قونیه معارفنك ایکی قیمتی عضوی اولان سعدالدین و فرید بکلر بو بجایی قسماً قالدیر دیلر. آنادولو حرثی نامه کندیلرینه نه قاندار تشکر ایدلسه آزدرد.

(قونیه ولایتی خلییات وحرثیاتی) نی (حیات)ك عزیز قارئلرینه تقدیم ایدرکن بو وسیله ایله آنادولو ادبیات تاریخنه داثر بردوشونجه می علاوه ایتک ایتسه یورم: مملکتك عمومی ادبیات تاریخی بروحدت عرض ایدر . بو وحدتی وجوده کتیرمک جدأ مشکلدرد. بزده صوک ربع عصر طرفنده گوروشن آدی و تاریخی ابتباه ، ده زاده منشأ ادبیاته تعلق ایدیور . بو منشأك تدقیقندن صورکرا هیچ شبهه سز آدی تکامل رنجیرینک اورته سی اولان آنادولو ادبیاتی تعمیق ایدله جکدر . فقط (جهداقل) قانونه تبعاً عمومی ادبیات تاریخنك تدوینی تأمین ایتک اوزره هر شیدن اول موضی و محیطی ادبیات تاریخلری ، بالخاصه

آنادولو تاریخنده سیاسی وحرثی مرکز اولق ماهیتی کوسترهن بعضی بویوك شهرلر ك منطقوی خلیاتی وجوده کتیریلر سه چوق استفاده لی برشی اولاجقدر. بز بو تصورمرك ، ایلك تطبیقاتی کورمکله در بن بر محنویت حس ایدیورز.

۲۵ کانون اول ۹۳۶ - آخره

ص. ف

کونش

«صنعت وادبیات مجموعه سی» اولق اوزره انتشاره باشلایان بو رساله نك شیمدی به قاندار ایکی صایسی چقدی . برنجی ده مقدمه اوله رق مقصدنی شوبله آکلاتیور: «کونش کندیشنی اسکی ویا یکی هیچ بر ادبی مکتبه منسوب عد ایتور. فی الواقع ایچنده فائق عالی بکدن یچی صائم بکه، مدحت جال بکدن نجتد رشدی بکه قاندار اسکی یکی بر چوق شاعرلر ك عروضه، بجه ایله، ترکیبی لسانه، ترکیب سز لسانه یازلش خلی منظومه لری، جناب شهاب الدین بک طرفندن، اسماعیل حبیب بکلر بجه بجه ادیبلری کوبندیرن «تورک تجدد تاریخی» نه داثر یازلش بر مقاله یله سلامی عزت بکلر «بر ششندوفر قضای» واردر. بوتون بونلر «صنعت وادبیات حیاتزده کی اوزون سنه لر ك بو مزعج چوراقلفنی کیدرمک ایچون هر هانکی دوره و هانکی نسله منسوب اولور سه اولسون مختلف قلملر ك اثرلری بر آرا ده بولوندیرمایه چالیشمق» املیه طوپلانیدیغی ینه مقدمه دن اوکره نیورز. کونش بو اعتبارله کندیشنی «آک حر دوشونجه لی بر صنعت وادبیات مجموعه سی» اولارق تلقی ایدیور وینه بو طرزده نشر یانته درام ایتکله «ابتدائی بر صنعت وادبیات مجموعه سی اولقندن اوزاق» بولوناخنه قائل اولویور. خلاصه کونش «جانی وهیجانی یازیلر، ایچنده بر قلب پارچاسی طاشیان نظم ونثر لر...» طوپلامغه چالیشه جغنی وعد ایدیور. ومن الله التوفیق. کلم مندرجاتنه: جناب بک داها مقاله سنه باشلامدن تدقیق ایتک ایتسه دیکی اثر صاحبنك آدنی یاکلش یازیور: اسماعیل حبیب بک «اسماعیل حبیب بک» اولویور. اولار معناد «رشوت کلام» ویریور: «تاریخ ادبیات بونونك تلقیسه کوره متسلسل بر انتقادنامه وهر انتقادنامه بر حقیقه تاریخ ادبیات اولق لازم کلیر. سز ایدده مورخلک وظیفه سنی بوبله آکلادیفکری بدی بوز بویوك صحیفه لك قیمتی اثر کزی اوقونجه مع المنونیه آکلادم. «دیبه مدح وثناء بولونویور. واقعا بونونك تلقیسه کوره «ادبیات تاریخی» اصلا «متسلسل بر انتقادنامه» اولمادینی کی «هر انتقاد» ده «بر صحیفه ادبیات تاریخی» ده گیلدر. بناء علیه جناب بکلر «ادبیات تاریخی» ایله «تقدیه ی